

**KONKURENCYJNOŚĆ
POLSKICH GOSPODARSTW
ROLNICZYCH
Z UWZGLĘDNIENIEM
ŚRODOWISKA
PRZYRODNICZEGO
I KLIMATU (I)**

**STUDIA
I MONOGRAFIE**

**ISSN 0239-7102
ISBN 978-83-7658-889-6**

195

WARSZAWA 2022

**KONKURENCYJNOŚĆ
POLSKICH GOSPODARSTW
ROLNICZYCH
Z UWZGLĘDNIENIEM
ŚRODOWISKA
PRZYRODNICZEGO
I KLIMATU (I)**

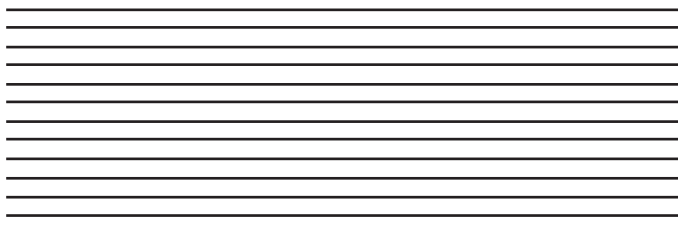
Redakcja naukowa
dr inż. Marek Zieliński

**STUDIA
I MONOGRAFIE**

ISSN 0239-7102
ISBN 978-83-7658-889-6

195

WARSZAWA 2022

Autorzy monografii są pracownikami Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Państwowego Instytutu Badawczego:
prof. dr hab. Wojciech Józwiak (ORCID nr 0000-0002-5358-261X)
prof. dr hab. Wojciech Ziętara (ORCID nr 0000-0002-3182-522X)
dr inż. Marek Zieliński (ORCID nr 0000-0002-6686-5539)
mgr inż. Marcin Adamski (ORCID nr 0000-0002-1047-1450)
mgr Zofia Mirkowska (ORCID nr 0000-0002-6241-1054)
mgr Jolanta Sobierajska (ORCID nr 0000-0002-5161-696X)

Recenzent

Dr hab. Artur Boltromiuk, Uniwersytet w Białymstoku

Korekta

Joanna Gozdera

Redakcja techniczna

Joanna Gozdera

Projekt okładki

Leszek Ślipki

ISBN 978-83-7658-889-6

Ark. wyd. 7,25

*Wydawca: Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
Państwowy Instytut Badawczy, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa,
tel.: (22) 50 54 518; e-mail: ierigz@ierigz.waw.pl; <http://www.ierigz.waw.pl>
Skład, łamanie i druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ PIB, tel. (22) 50 54 685;
e-mail: dw@ierigz.waw.pl*

Spis treści

1. Wstęp	5
<i>Wojciech Józwiak, Marek Zieliński, Wojciech Ziętara</i>	
2. Cele, hipotezy, metody badawcze, źródła materiałów i zakres pracy	9
<i>Wojciech Józwiak, Wojciech Ziętara</i>	
3. Konkurencyjność gospodarstw rolniczych a obciążenie środowiska przyrodniczego i klimatu w literaturze przedmiotu	13
<i>Wojciech Józwiak, Wojciech Ziętara</i>	
3.1. Konkurencyjność gospodarstw rolniczych	13
3.2. Wpływ gospodarstw rolniczych na środowisko przyrodnicze i klimat.....	18
4. Gospodarstwa rolnicze wybranych typów produkcji i różniące się stopniem konkurencyjności a ich oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i klimat	33
<i>Wojciech Józwiak, Zofia Mirkowska, Jolanta Sobierajewska, Wojciech Ziętara</i>	
4.1. Gospodarstwa rolnicze wyspecjalizowane w uprawach polowych	33
4.1.1. Liczba i udział gospodarstw w krajowej ich liczbie i powierzchni	33
4.1.2. Konkurencyjność gospodarstw z uprawami polowymi	34
4.1.3. Podsumowanie.....	36
4.2. Konkurencyjność gospodarstw wyspecjalizowanych w chowie krów mlecznych.....	37
4.2.1. Liczba i udział gospodarstw w krajowej ich liczbie	37
4.2.2. Konkurencyjność gospodarstw wyspecjalizowanych w chowie krów mlecznych.....	37
4.2.3. Podsumowanie.....	40
4.3. Gospodarstwa z produkcją niewyspecjalizowaną (typ rolniczy „mieszane”)	40
4.3.1. Liczba i udział gospodarstw w krajowej ich liczbie	40
4.3.2. Konkurencyjność gospodarstw w typie „mieszane”	41
4.3.3. Podsumowanie.....	43

5. Gospodarstwa wybranych typów rolniczych różniących się jakością gleb a ich konkurencyjność oraz oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i klimat	45
<i>Wojciech Józwiak, Zofia Mirkowska, Jolanta Sobierajewska, Wojciech Ziętara</i>	
5.1. Gospodarstwa wyspecjalizowane w uprawach polowych	45
5.1.1. Gospodarstwa na glebach słabszych	45
5.1.2. Gospodarstwa na glebach lepszych.....	50
5.1.3. Podsumowanie.....	55
5.2. Gospodarstwa wyspecjalizowane w chowie krów mlecznych	57
5.2.1. Gospodarstwa na glebach słabszych	57
5.2.2. Gospodarstwa na glebach lepszych.....	61
5.2.3. Podsumowanie.....	64
5.3. Gospodarstwa reprezentujące typ rolniczy „mieszany”	65
5.3.1. Gospodarstwa na glebach słabszych	65
5.3.2. Gospodarstwa na glebach lepszych.....	69
5.3.3. Podsumowanie.....	73
6. Rolnictwo krajowe z obszarów o zróżnicowanym wpływie na stan środowiska przyrodniczego i klimat	77
<i>Marek Zieliński, Marcin Adamski</i>	
6.1. Wprowadzenie.....	77
6.2. Metoda badań	80
6.3. Potencjał produkcyjny bydła i trzody chlewnej	83
6.4. Cechy potencjału produkcyjnego i organizacji rolnictwa z gmin o szczególnie trudnych przyrodniczych warunkach gospodarowania	89
6.5. Cechy potencjału produkcyjnego i organizacji rolnictwa z gmin o szczególnie dużym udziale użytków rolnych zagrożonych erozją wietrzną i wodną	94
6.6. Cechy potencjału produkcyjnego i organizacji rolnictwa z gmin o szczególnie dużym udziale UR z produkcją ekologiczną.....	99
6.7. Podsumowanie.....	106
7. Podsumowanie i wnioski	115
<i>Wojciech Józwiak, Marek Zieliński, Wojciech Ziętara</i>	
Aneks	119
<i>Zofia Mirkowska, Jolanta Sobierajewska</i>	